

Anmälda brott

Preliminär statistik för 2016

Anmälda brott

Statistiken över *anmälda brott* omfattar alla händelser som anmälts och registrerats som brott hos Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket och Ekobrottsmyndigheten. De anmälda brotten inkluderar även händelser som efter utredning visar sig inte vara brott. För en mer detaljerad beskrivning, se avsnittet *Statistikens innehåll*.

Ändamålet med statistiken är att ge en bild av nivån och utvecklingen av de händelser som anmälts och registrerats som brott hos de brottsutredande myndigheterna under den redovisade perioden. Statistiken är deskriptiv och ger inga djupgående förklaringar till de förändringar som skett under perioden.

Sammanfattning¹

Samtliga brott

- Under 2016 anmäldes drygt 1,5 miljoner brott, vilket är cirka 6 470 (± 0 %) fler anmälda brott jämfört med året innan.
- De *kategorier* av anmälda brott som ökade mest i antal under 2016 är bedrägeribrott samt brott mot person. De enskilda *brottstyper* som ökade mest i antal anmälda brott mellan 2015 och 2016 var bland annat datorbedrägeri, bidragsbrott mot Försäkringskassan, misshandel (inkl. grov) och olaga hot.
- De kategorier av anmälda brott som minskade mest i antal under 2016 var stöld- och tillgreppsbrott och narkotikabrott. De enskilda brottstyper som minskade mest i antal anmälda brott mellan 2015 och 2016 var bland annat stöld av drivmedel, bedrägeri med hjälp av internet och stöld ur och från motordrivet fordon. Även ospecificerade brottstyper som övrig stöld respektive övrigt bedrägeri ingår i gruppen brottstyper som minskade mest under året.

Brott mot person

- Under 2016 anmäldes drygt 275 000 brott mot person (3–7 kap. brottsbalken), vilket är 17 500 (+7 %) fler brott än 2015. Misshandelsbrotten ökade med 4 procent till 88 000 brott. Misshandel mot man över 18 år ökade med 1 procent, och misshandel mot barn 0–17 år ökade med 14 procent. Anmälda misshandelsbrott mot kvinna över 18 år var i princip oförändrade från föregående år.
- Både antalet anmälda brott om grov kvinnofridskränkning och grov fridskränkning ökade med 2 respektive 11 procent vardera, till 1 870 respektive 1 680 anmälda brott.
- Antalet anmälda våldtäkter ökade med 13 procent till 6 560 brott, medan anmälda brott om sexuellt tvång och utnyttjande minskade med 6 procent till 1 240. Antalet anmälda brott om sexuellt ofredande ökade med 20 procent till 10 500 brott.
- Anmälda olaga hot ökade med 5 procent till 54 200 brott medan anmälda ofredanden minskade med 2 procent till 55 400 brott.

Stöld- och tillgreppsbrott

- Under 2016 anmäldes 503 000 stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. brottsbalken), vilket innebär en minskning med 5 procent jämfört med föregående år. Bostadsinbrotten minskade med 4 procent till 21 900 anmälda brott. Av dessa utgjorde villainbrotten

¹ I text och tabeller är samtliga uppgifter om antal som uppgår till 1 000 eller mer avrundande enligt principen om tre informationsgivande siffror. Exempelvis blir 1 416 327 brott 1 420 000 och 1 564 brott blir 1 560, medan 373 brott förblir 373. Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, till exempel blir 12,2 procent 12 och 10,6 procent blir 11. Alla beräkningar samt uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på ej avrundade siffror. För exakta sifferuppgifter se grundtabellerna i statistiken som finns på www.bra.se.

13 900 brott (–6 %) och lägenhetsinbrotten 8 070 brott (± 0 %).

- Bilbrotten (biltillgrepp och stöld ur och från motorfordon) minskade med 6 procent till 63 500 anmälda brott år 2016.
- Butiksrånen ökade med 3 procent till 838 anmälda brott. Antalet anmälda personsrån var oförändrat med 5 940 brott, och antalet anmälda bankrån minskade från 23 till 13 brott.

Inledning

Statistiken över anmälda brott ger en övergripande bild av ärendinflödet till Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och Tullverket. Den visar antalet händelser som har anmälts och registrerats som brott hos dessa myndigheter.

Statistiken redovisas i huvudsak enligt den juridiska indelningen av brott i lagstiftningen. I vissa fall förekommer dock information som är mer detaljerad än det lagrum som reglerar brottet. Det gäller till exempel anmälda fall av misshandel, som bland annat redovisar ålder och kön på den utsatta personen. I vissa andra fall är statistiken mindre detaljerad än lagstiftningen, vilket gäller för en stor del av brotten mot den specialstraffrättsliga lagstiftningen.

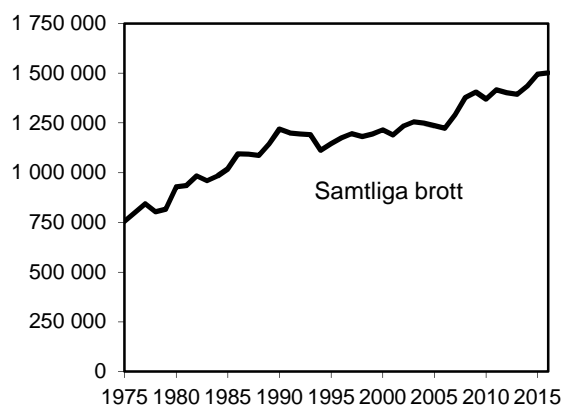
Notera även att samtliga antalsuppgifter i text och tabeller som uppgår till 1 000 eller mer är avrundande enligt principen om tre informationsgivande siffror. Exempelvis blir 1 416 327 brott 1 420 000 och 1 564 brott blir 1 560, medan 373 brott förblir 373. Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, till exempel blir 12,2 procent 12 och 10,6 procent blir 11. Alla beräkningar och uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på ej avrundade siffror. För exakta sifferuppgifter se grundtabellerna i statistiken som finns på www.bra.se.

När du tolkar statistiken över anmälda brott *tänk på följande*:

- Statistiken visar antalet *anmälda* brott och *inte* det totala antalet faktiskt begångna brott. Hur stor andel av de faktiska begångna brotten som anmäls varierar beroende på brottstyp, och endast för enstaka brottstyper kan anmälningsstatistiken antas ge en ungefärlig bild av hur många brott som verkligen begås.
- Det faktiska antalet brott är oftast högre än det antal anmälda brott som redovisas i statistiken. Ett undantag är anmälda fall av dödligt våld, där det faktiska antalet brott är lägre än antalet anmälda händelser. Det beror på att dessa anmälda brott främst visar antalet händelser med dödlig utgång som behöver utredas för att klargöra om ett mord eller dråp har begåtts eller inte.
- Benägenheten att anmäla brott kan förändras över tid, till exempel på grund av förändrade attityder i samhället eller ändrade försäkringsvillkor. Detta innebär att det för många brottstyper är svårt att utifrån de anmälda brotten avgöra om brottsligheten i samhället faktiskt ökar eller minskar.
- Antalet anmälda brott för vissa brottstyper, som narkotika- och trafikbrott, beror till stor del på polisens och andra myndigheters kontroll- och spaningsinsatser. Om insatserna förändras påverkar det oftast antalet anmälda brott.
- Förändringar i lagstiftningen kan påverka utvecklingen av vilka brott som anmäls.

Utvecklingen av samtliga anmälda brott²

Under 2016 anmäldes totalt drygt 1 500 000 brott till polis, tull eller åklagare. Det är cirka 6 470 fler brott ($\pm 0\%$) än 2015. Under den senaste tioårsperioden (2007–2016) har antalet anmälda brott ökat med knappt 212 000 brott (+16%). Utvecklingen av samtliga anmälda brott har ökat kontinuerligt sedan 1975. Ökningstakten, det vill säga den procentuella förändringen över tid, var starkast fram till 1990-talet. Därefter var ökningstakten svagare under perioden fram till mitten av 2000-talet för att sedan återigen öka.

År 2016 och förändring jämfört med år 2015:

Samtliga brott	1 500 000 brott +6 470 ($\pm 0\%$)
----------------	---

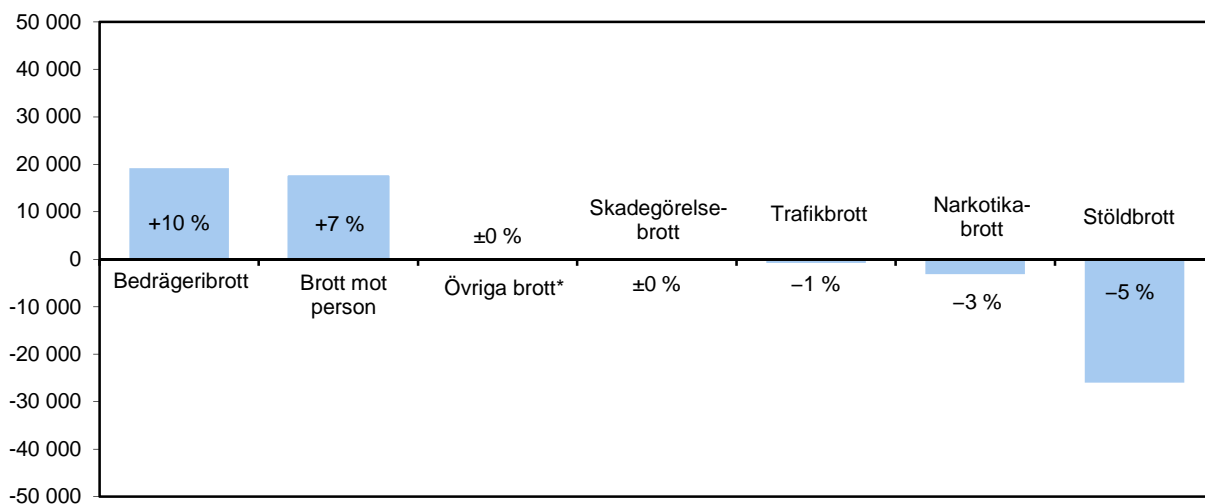
Figur 1. Det totala antalet anmälda brott, 1975–2016.

Brottskategoriernas utveckling

Statistiken över anmälda brott redovisas efter sju breda brottskategorier samt för ett urval av enskilda brottstyper.

Bland de kategorier som redovisas hör anmälda bedrägeribrott och brott mot person till de brottskategorier som *ökade* mest i antal anmälda brott under år 2016 samtidigt som brottskategorierna stöld- och tillgreppsbrott och narkotikabrott *minskade* mest i antal. De brottstyper av anmälda brott som ökade mest i antal inom brottskategorin brott mot person finns främst inom misshandel och olaga hot. De brottstyper inom brottskategorin stöld- och tillgreppsbrott som minskade mest i antal var stöld av drivmedel och övrig (specificerad) stöld.

² I text och tabeller är samtliga uppgifter om antal som uppgår till 1 000 eller mer är avrundande enligt principen om tre informationsgivande siffror. Exempelvis blir 1 416 327 brott 1 420 000 och 1 564 brott blir 1 560, medan 373 brott förblir 373. Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, till exempel blir 12,2 procent 12 och 10,6 procent blir 11. Alla beräkningar samt uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på ej avrundade siffror. För exakta sifferuppgifter se grundtabellerna i statistiken som finns på www.bra.se.

Figur 2. Förändringar i antalet anmälda brott mellan 2015 och 2016 (procentuell förändring inom respektive brottstyp redovisas i diagrammet). Förändringarna i procent redovisas efter avrundade siffror. Till exempel redovisas en ökning med 0,1 % som ingen förändring.

* Kategorin Övriga brott utgörs av de brott som inte ingår i någon av de andra kategorierna. Det är bland annat bidragsbrott, smuglingsbrott, alkoholbrott, miljöbrott och överträdelse av kontaktförbud.

Brottstypernas utveckling

De enskilda brottstyper som ökade mest i antal anmälda brott är datorbedrägeri, bidragsbrott mot Försäkringskassan, misshandel inkl. grov, olaga hot och sexuellt ofredande. De enskilda brottstyper som minskade mest i antal är stöld av drivmedel, övrig (ospecificerad) stöld, övrigt (ospecificerat) bedrägeri, bedrägeri med hjälp av internet och stöld ur och från motordrivet fordon.

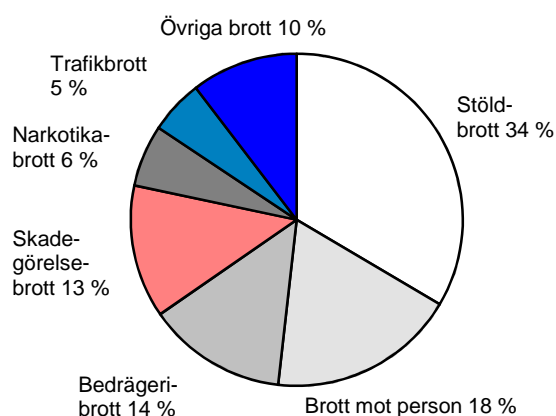
Tabell 1. Ett urval av brottstyper som ökade respektive minskade i antal anmälda brott år 2016 och den procentuella förändringen 2015–2016.

Urval av brottstyper som ökade 2016	Förändring jämfört med 2015		Urval av brottstyper som minskade 2016	Förändring jämfört med 2015	
	Antal	Procent		Antal	Procent
Datorbedrägeri	+26 100	+39 %	Stöld av drivmedel	-5 190	-24 %
Bidragsbrott mot Försäkringskassan	+4 270	+75 %	Övrig (ospecificerad) stöld	-4 700	-8 %
Misshandel inkl. grov, ej med dödlig utgång	+3 410	+5 %	Övrigt bedrägeri	-3 750	-8 %
Olaga hot	+2 400	+5 %	Bedrägeri med hjälp av internet	-2 820	-12 %
Sexuellt ofredande	+1 760	+20 %	Stöld ur och från motordrivet fordon	-2 820	-5 %

Brottsstrukturen

Under 2016 utgjorde stöld- och tillgreppsbrotten 34 procent av samtliga anmälda brott; motsvarande andel för brott mot person var 18 procent. Skadegörelse- och bedrägeribrotten utgjorde 13 respektive 14 procent av de brott som anmäldes 2016.

Den senaste tioårsperioden (2007–2016) utmärks dock av en minskning av stöldbrottens andel av samtliga anmälda brott, minskningen uppgår till 11 *procentenheter*. Även andelen trafikbrott och skadegörelsebrott har minskat de senaste tio åren, med vardera 1 procentenhet. De flesta övriga brottskategorier har ökat sina andelar. Brott mot person (kap. 3–7 brottsbalken) ökade med 2 procentenheter, och narkotikabrotten ökade med 1 procentenhet, medan bedrägeribrotten ökade med 8 procentenheter.³

År 2016 jämfört med 2007:

(Brottskategorier i procent av samtliga anmälda brott samt skillnad i procentenheter).

	2007	2016	Skillnad procentenhet
Stöld- och tillgreppsbrott	45	34	-11
Brott mot person	16	18	+2
Bedrägeribrott	6	14	+8
Skadegörelsebrott	14	13	-1
Narkotikabrott	6	6	+1
Trafikbrott	6	5	-1
Övriga brott	8	10	+3

Figur 3. Brottskategorier i procent av det totala antalet anmälda brott, 2016 (1 500 000).

Utvecklingen för anmälda brott mot person⁴

Med brott mot person avses brott som regleras i 3–7 kap. brottsbalken. Misshandel, ofredande samt olaga hot är de brottstyper som står för flest anmälningar, sett till det totala antalet anmälda brott mot person. Tillsammans utgjorde de 72 procent av de anmälda brotten mot person under 2016.

Under 2016 anmäldes cirka 275 000 brott mot person (3–7 kap. brottsbalken), vilket är en ökning jämfört med 2015 (+7 %). År 2016 anmäldes 30 procent fler brott mot person än 2007.

Antalet anmälda brott mot person 2016 motsvarar 18 procent av samtliga anmälda brott under året. Anmälda brott gällande misshandel, olaga hot eller ofredande stod tillsammans för nästan tre fjärdedelar av de anmälda brotten mot person 2016. Övriga brott som ingår i kategorin är bland annat dödligt våld, vållande till annans död eller till kroppsskada, sexualbrott, grov fridskränkning och grov kvinnofridskränkning, olaga

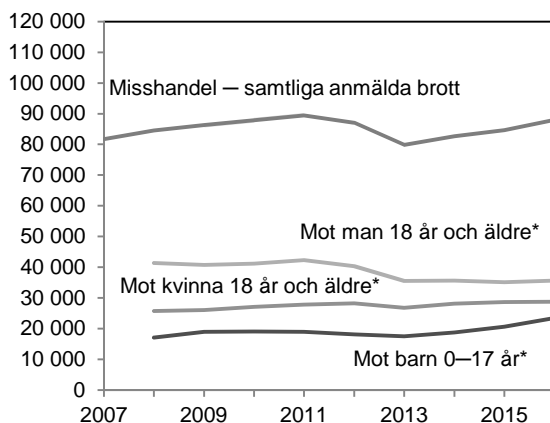
³ Talen redovisas avrundade, men differensen räknas utifrån tal *med* decimaler. Detta kan illustreras av beräkningen $5,61 - 6,48 = -0,9$ som vid avrundning blir: $6 - 6 = -1$.

⁴ I text och tabeller är samtliga uppgifter om antal som uppgår till 1 000 eller mer avrundade enligt principen om tre informationsgivande siffror. Exempelvis blir 1 416 327 brott 1 420 000 och 1 564 brott blir 1 560, medan 373 brott förblir 373. Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, till exempel blir 12,2 procent 12 och 10,6 procent blir 11. Alla beräkningar samt uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på ej avrundade siffror. För exakta sifferuppgifter se grundtabellerna i statistiken som finns på www.bra.se.

förföljelse och egenmäktighet med barn. I detta kapitel beskrivs nivån och utvecklingen för ett urval av de brottstyper som ingår i brott mot person.

Misshandel

Totalt anmäldes knappt 88 000 misshandelsbrott 2016, vilket är en ökning med 4 procent jämfört med 2015. Misshandel mot kvinnor respektive mot män utgjorde 33 respektive 41 procent av samtliga misshandelsbrott, medan 27 procent av de anmälda misshandelsbrotten avsåg barn (0–17 år). De anmälda misshandelsbrotten ökade successivt under åren 2007–2011, för att därefter minska åren fram till 2014. Under 2016 anmäldes 8 % fler misshandelsbrott än 2007.

År 2016 och förändring jämfört med år 2015:

Misshandelsbrott	88 000 brott
	+3 410 (+4 %)

Figur 4. Antal anmälda misshandelsbrott, åren 2007–2016.

*Fram till juni 2007 samredovisades misshandel mot barn 15–17 år med misshandel mot kvinna 18 år och äldre respektive mot man 18 år och äldre. Jämförelser i dessa kategorier kan därför inte göras för åren innan 2008.

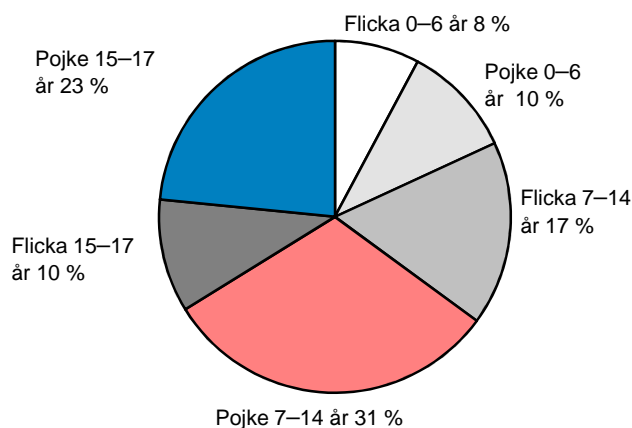
Misshandel mot personer 18 år och äldre redovisas i brottsstatistiken efter kön, om brottsoffret är bekant eller obekant med gärningspersonen samt om brottet skett inomhus eller utomhus. Majoriteten av de anmälda misshandelsbrotten mot kvinna 18 år eller äldre gällde brott som skett inomhus av en för brottsoffret bekant gärningsperson. De anmälda misshandelsbrotten mot män 18 år eller äldre gällde i två femtedelar brott som skett utomhus av en för brottsoffret obekant gärningsperson.

Under 2016 uppgick antalet anmälda *misshandelsbrott mot kvinna 18 år eller äldre* till 28 800 brott, vilket i princip är oförändrat jämfört med 2015. Av dessa avsåg cirka 18 000 brott som begåtts inomhus av en bekant. Sedan 2008 har misshandelsbrott mot kvinna 18 år eller äldre ökat med 3 030 anmälda brott eller 12 procent.

Under 2016 anmäldes 35 700 *misshandelsbrott mot man 18 år eller äldre*, vilket är 1 procent fler än 2015 (+487 brott). Omkring 14 500 anmälda brott avsåg misshandel utomhus av en obekant, det är 1 procent färre jämfört med året innan. De anmälda misshandelsbrotten mot man 18 år eller äldre låg på ungefär samma nivå mellan 2008 och 2011 för att sedan minska, sedan 2008 har de anmälda brotten minskat med 14 procent.

År 2016 anmäldes sammantaget 23 500 misshandelsbrott mot barn i åldern 0–17 år. Det motsvarar 27 procent av alla anmälda misshandelsbrott. Av dessa riktades 8 250 (35 %) mot flickor och 15 200 (65 %) mot pojkar. Totalt sett ökade antalet anmälda misshandelsbrott mot barn (0–17 år) med 14 procent mellan 2015 och 2016. Sedan 2008 har antalet anmälda misshandelsbrott mot barn 0–17 år ökat med 6 370 (+37 %).

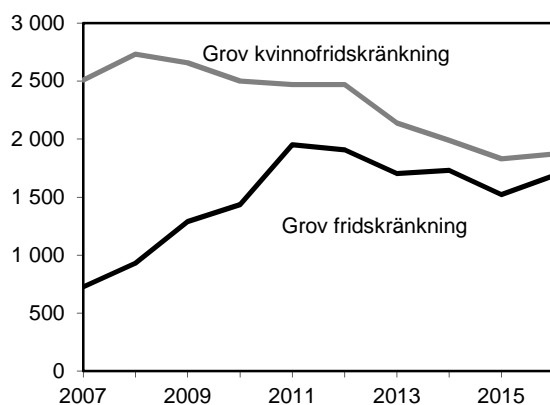
Under 2016 år ökade antalet anmälda *misshandelsbrott mot barn i åldern 15–17 år* med 25 procent till 7 940 anmälda brott. Även antalet anmälda *misshandelsbrott mot barn i åldern 7–14 år* ökade, till 11 300 brott, vilket är en ökning med 10 procent jämfört med föregående år. Misshandelsbrotten mot barn i åldern 7–14 år anmäls i hög grad av skolan, vilket slår igenom i statistiken på så sätt att färre brott anmäls under sommaren än under skolterminerna. Antalet anmälda *misshandelsbrott mot barn i åldern 0–6 år* ökade under 2016 med 5 procent till 4 260 anmälda brott.

Figur 5. Anmälda misshandelsbrott mot barn uppdelat på ålderskategorier i procent av det totala antalet anmälda misshandelsbrott mot barn, år 2016 (23 500 brott).

Fridskränkning

Mellan 2015 och 2016 ökade antalet anmälda brott gällande *grov kvinnofridskränkning* till 1 870 brott (+2 %). Sett till den senaste tioårsperioden har antalet anmälda brott om *grov kvinnofridskränkning* minskat med 25 procent (–636 brott).

År 2016 och förändring jämfört med år 2015:

Grov kvinnofridskränkning	1 870 brott +41 (+2 %)
Grov fridskränkning	1 680 brott +162 (+11 %)

Figur 6. Totalt antal fall av anmäld grov kvinnofridskränkning och grov fridskränkning, år 2016.

Även *grov fridskränkning* ökade jämfört med 2015, till 1 680 brott (+11 %). Under de senaste tio åren har anmälda brott gällande grov fridskränkning mer än fördubblats.

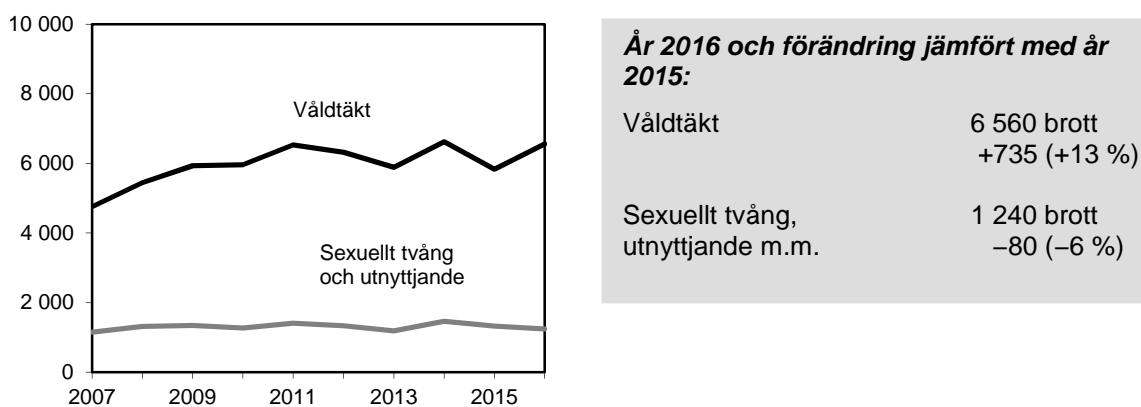
Eftersom kvinnofrids- och fridskränkingsbrotten omfattar flera brott, såsom misshandel, olaga hot och hemfridsbrott som sammantaget utgör ett led i en upprepad kränkning, är utvecklingen av fridskränkingsbrotten beroende av polisens och

åklagarnas hantering av dessa brott.

Våldtäkt och andra sexualbrott

År 2016 anmäldes totalt 19 900 sexualbrott, vilket är en ökning med 13 procent i jämförelse med 2015. De anmälda *våldtäkterna* ökade med 13 procent till 6 560 mellan 2015 och 2016. Även anmälda brott om *sexuellt ofredande* ökade, till 10 500 (+20 %) brott, medan anmälda brott om *sexuellt tvång, utnyttjande m.m.* minskade, till 1 240 (–6 %) brott, jämfört med föregående år.

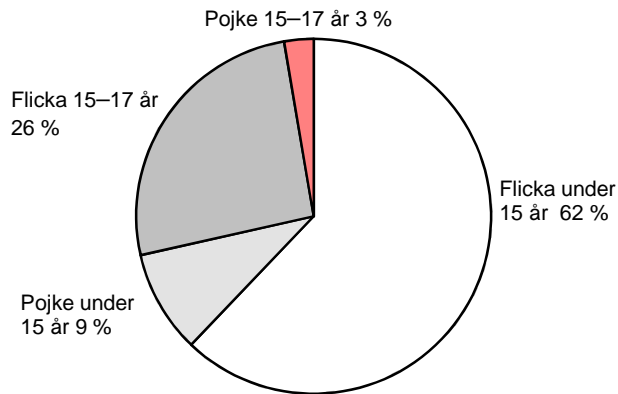
De anmälda våldtäkterna har ökat under den senaste tioårsperioden (2007–2016). Ökningen kan delvis förklaras av att en ny sexualbrottslagstiftning trädde i kraft den 1 april 2005. Den innebär bland annat att vissa gärningar som tidigare rubricerades som sexuellt utnyttjande kom att rubriceras som våldtäkt. Effekten av lagändringen slog igenom i statistiken på så vis att antalet anmälda brott avseende sexuellt tvång och utnyttjande minskade de närmaste åren efter lagändringen, medan antalet anmälda våldtäkter ökade. Den 1 juli 2013 skärptes sexualbrottslagstiftningen återigen; bland annat utvidgades våldtäkt till att omfatta de fall där offret reagerat med passivitet.

Figur 7. Antal anmälda våldtäkter och sexuellt tvång och utnyttjande m.m. åren 2007–2016.

Av de anmälda våldtäktsbrotten utgjordes 3 650 (56 %) av våldtäkter mot vuxna, och bland de vuxna brottsoffren var 96 procent (3 500) kvinnor och 4 procent (147) män.

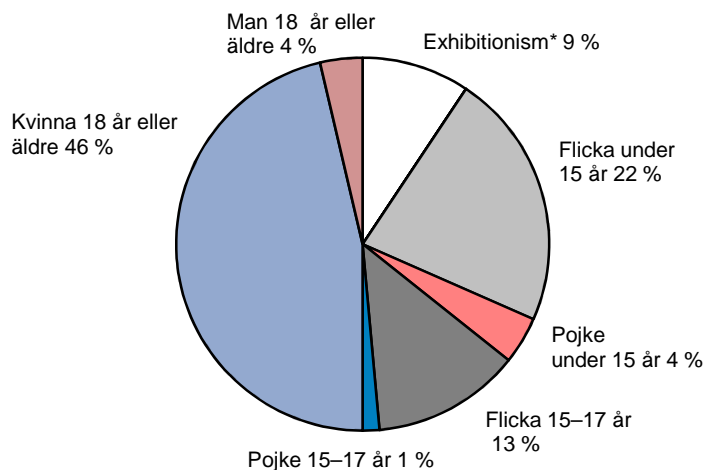
Av de anmälda våldtäktsbrotten utgjordes 44 procent (2 920 brott) av våldtäkter mot barn i åldern 0–17 år. I de flesta fall (88 % och 2 560 anmälda brott) var offret en flicka, medan anmälda brott mot pojkar utgjorde 12 procent (351 brott). Störst andel av de anmälda våldtäktsbrotten mot minderåriga utgjordes av brott där brottsoffret var en flicka under 15 år (62 %) och lägst andel av brott där brottsoffret var en pojke 15–17 år (3 %).

Figur 8. Anmälda våldtäkter mot barn uppdelat på ålderskategorier i procent av det totala antalet anmälda våldtäkter mot barn, år 2016 (2 920 brott).

Vid tolkning av statistiken bör man tänka på att enstaka anmälningar med ett stort antal brott kan ge upphov till årliga variationer i statistiken. Även förändringar i anmälningsbenägenheten och lagstiftningen kan påverka antalet anmälda våldtäkter.

Totalt anmäldes 10 500 brott om sexuellt ofredande 2016, jämfört med föregående år är det en ökning med 20 procent (+1760 brott). Från och med 2014 särredovisas sexuellt ofredande (exkl. exhibitionism) uppdelat på kön och ålder. I 90 procent av fallen var offret en flicka (3 690 anmälda brott) eller kvinna (4 860 anmälda brott). I 10 procent av fallen var offret en pojke (595 anmälda brott) eller en man (396 anmälda brott). Av de anmälda brotten om sexuellt ofredande 2016 rörde 951 brott (9 %) exhibitionism (blottning).

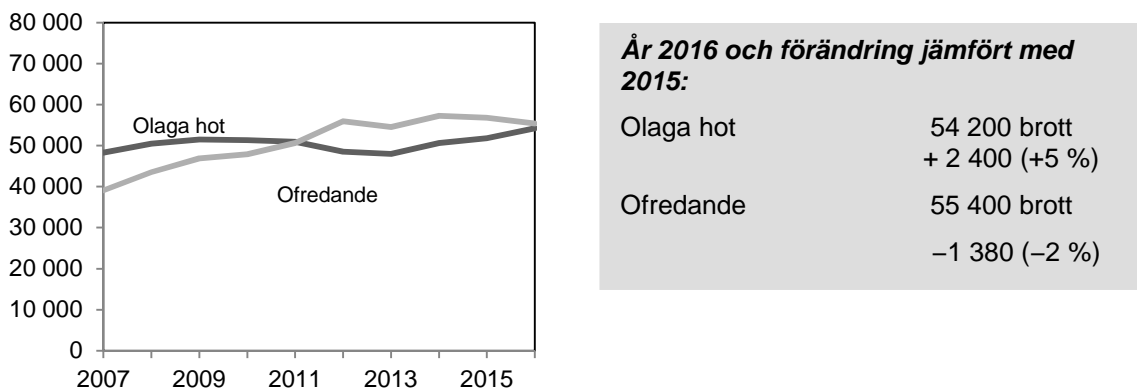

Figur 9. Anmälda brott om sexuellt ofredande uppdelat på kön och ålder i procent av det totala antalet anmälda brott om sexuellt ofredande, år 2016 (10 500 brott).

*Observera att exhibitionism (blottning) är en typ av sexuellt ofredande som inte är uppdelad på kön och ålder eftersom brottet kan ha riktats mot flera personer. Brotten utgör 9 procent av det totala antalet anmälda brott om sexuellt ofredande 2016.

Olaga hot och ofredande

Under 2016 anmäldes 54 200 brott om *olaga hot*, vilket är en ökning med 5 procent jämfört med 2015. Antalet anmälda *ofredanden* minskade med 2 procent till 55 400 anmälda brott.

Figur 10. Antal anmälda fall av olaga hot och ofredanden, åren 2007–2016.

I jämförelse med 2007 har antalet anmälda brott om olaga hot ökat med 12 procent, medan anmälda brott rörande ofredande har ökat med 42 procent. Antalet anmälda olaga hot ökade fram till 2010 för att sedan variera, medan anmälda ofredanden ökade kontinuerligt fram till 2012 för att sedan vara relativt oförändrad. När det gäller olaga hot och ofredande mot personer under 18 år kan det noteras att anmälningarna, i likhet med misshandel mot ungdomar (7–14 år), minskar tydligt under sommarmånaderna.

Olaga förföljelse

Olaga förföljelse infördes i brottsbalken den 1 oktober 2011. År 2016 anmäldes 602 brott av olaga förföljelse, vilket motsvarar en ökning med 5 procent jämfört med 2015. Sedan 2012 har antalet anmälningar minskat med 312 brott eller 34 procent. Att tänka på är att olaga förföljelse kan bestå av flera olika typer av brott, såsom misshandel, olaga hot, hemfridsbrott, kränkande fotografering, sexuellt ofredande och överträdelse av kontaktförbud, som sammantaget utgör ett led i en upprepad kränkning. I och med detta är utvecklingen beroende av polisens och åklagarnas hantering av dessa brott.

Dödligt våld

I statistiken över anmälda brott redovisas samtliga polisanmälda händelser med dödlig utgång där det har funnits anledning att utreda om händelsen utgör ett mord eller dråp m.m. Dessa händelser registreras hos de brottsutredande myndigheterna med brottskoderna för mord, dråp eller misshandel med dödlig utgång. I många fall visar det sig under utredningens gång att den anmälda händelsen inte avsåg dödligt våld, utan det var frågan om till exempel självmord, olycka eller naturlig död. I statistiken över anmälda brott ingår även dödligt våld som begås utomlands, men som anmäls och registreras i Sverige. Sammantaget innebär detta att statistiken över anmälda brott ger en grovt överskattad bild av det faktiska antalet fall av dödligt våld som årligen sker i Sverige, och uppgifter om antalet anmälda mord, dråp eller misshandel med dödlig utgång redovisas av denna anledning inte här.

För att kunna presentera en tillförlitlig uppgift om det faktiska antalet fall av dödligt våld i Sverige genomför Brå årligen en specialstudie där varje enskild anmälan av fullbordat mord, dråp eller vållande till annans död granskas. Resultatet av studien

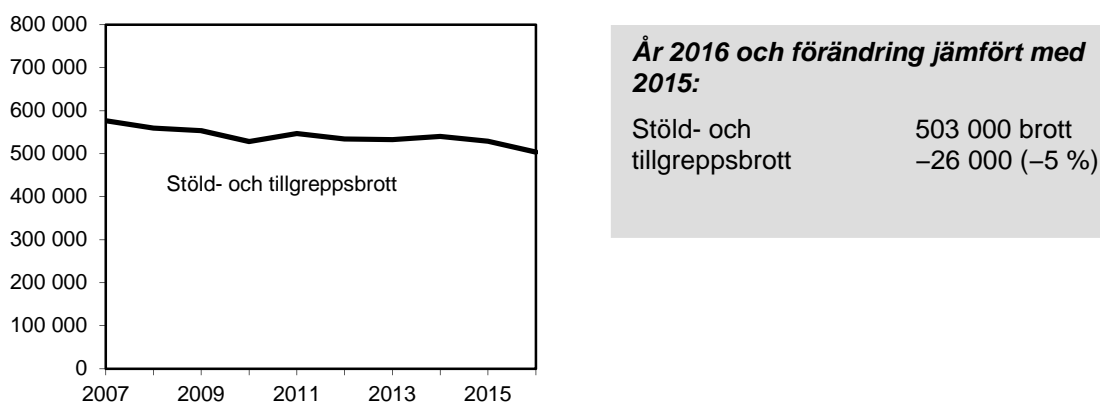
presenteras i en särskild rapport (Konstaterade fall av dödligt våld) som finns tillgänglig på Brås webbplats: www.bra.se/dodligt-vald. Resultatet för 2016 kommer att publiceras i samband med den slutliga statistiken den 30 mars 2017.

Utvecklingen av anmälda stöld- och tillgrepsbrott⁵

Med stöld- och tillgrepsbrott avses brott som regleras i 8 kap. brottsbalken. Sett till samtliga anmälda stöld- och tillgrepsbrott är stöld ur och från motordrivet fordon och cykelstöld de antalsmässigt största brottstyperna, som tillsammans utgjorde 23 procent av de anmälda stöld- och tillgrepsbrotten under 2016.

De anmälda stöld- och tillgrepsbrotten minskade med knappt 26 000 (–5 %) under 2016 jämfört med 2015. I stort sett alla typer av anmälda stöldbrott minskade men de två enskilda brottstyper inom kategorin som minskade mest i antal var stöld av drivmedel (–24 %) och stöld ur och från motordrivet fordon (–5 %).

De anmälda stöldbrotten har minskat kontinuerligt sedan 2007, med undantag för uppgångar år 2011 och 2014. År 2016 anmäldes 13 procent färre brott än 2007.

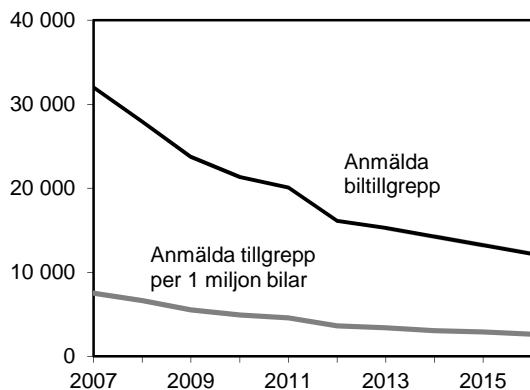

Figur 11. Antal anmälda stöld- och tillgrepsbrott, åren 2007–2016.

Bilbrott

År 2016 anmäldes totalt 63 500 bilbrott (biltillgrepp och stöld ur och från motorfordon), vilket är en minskning med 6 procent jämfört med 2015. Tittar man på de två brottstyperna var för sig har antalet anmälda brott gällande biltillgrepp minskat med 8 procent, medan antalet brott om stöld ur och från motorfordon har minskat med 5 procent. Totalt anmäldes 12 200 biltillgrepp och 51 300 stölder ur och från motordrivet fordon under 2016. Sedan 2007 har antalet biltillgrepp minskat med 62 procent, medan antalet stölder ur och från motorfordon har minskat med 46 procent.

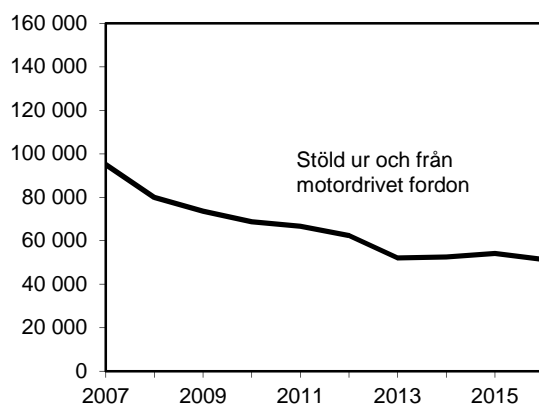
⁵ I text och tabeller är samtliga uppgifter om antal som uppgår till 1 000 eller mer avrundande enligt principen om tre informationsgivande siffror. Exempelvis blir 1 416 327 brott 1 420 000 och 1 564 brott blir 1 560, medan 373 brott förblir 373. Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, till exempel blir 12,2 procent 12 och 10,6 procent blir 11. Alla beräkningar samt uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på ej avrundade siffror. För exakta sifferuppgifter se grundtabellerna i statistiken som finns på www.bra.se.

År 2016 och förändring jämfört med 2015:

Biltillgrepp	12 200 brott -1 020 (-8 %)
--------------	-------------------------------

Figur 12. Antal anmälda biltillgrepp och antal anmälda biltillgrepp per 1 miljon bilar i trafik åren 2007–2016 (källa för uppgifter om antal bilar i trafik: för åren 2002–2009, SIKÄ och för åren 2010–2016, Trafikanalys <http://www.trafa.se/sv/Statistik/Vagtrafik/Fordon/>).

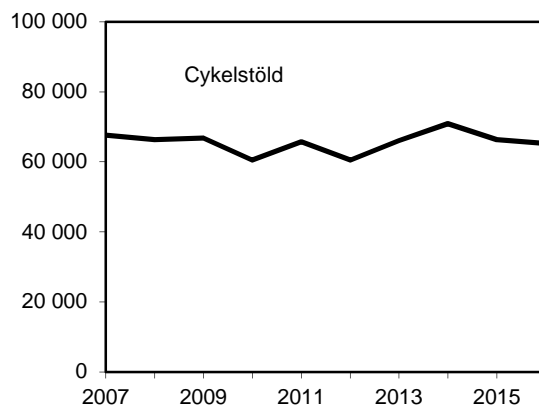
År 2016 och förändring jämfört med 2015:

Stöld ur och från motordrivet fordon	51 300 brott -2 820 (-5 %)
--------------------------------------	-------------------------------

Figur 13. Antal anmälda stölder ur och från motordrivet fordon, åren 2007–2016.

Cykelstöld

År 2016 anmäldes 65 300 cykelstölder, vilket är en minskning med 2 procent jämfört med föregående år. Mellan 2007 och 2009 låg antalet anmälda cykelstölder på en jämn nivå. Sedan 2010 har antalet anmälda cykelstölder varierat, och 2016 låg de på en något lägre nivå än för tio år sedan (-3 %).

År 2016 och förändring jämfört med 2015:

Cykelstölder	65 300 brott -1 040 (-2 %)
--------------	-------------------------------

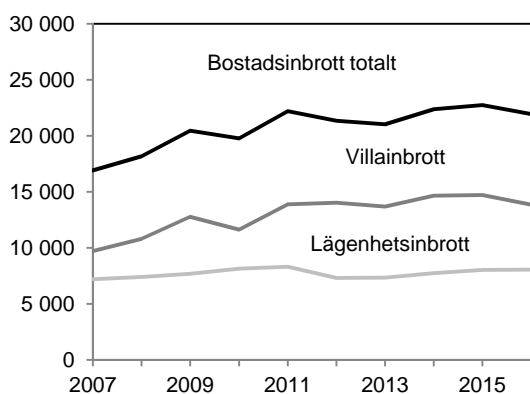
Figur 14. Antal anmälda cykelstölder, åren 2007–2016.

Bostadsinbrott och andra inbrottsstöder

År 2016 anmäldes 88 800 inbrottsstöder, vilket är en minskning med 1 procent jämfört med 2015. Antalet anmälda inbrott i villa och radhus minskade jämfört med 2015 med 849 (-6 %) medan anmälda inbrott i lägenhet, i princip var oförändrade med 8 070 anmälda brott ($\pm 0\%$).

Under den senaste tioårsperioden (2007–2016) har det totala antalet anmälda bostadsinbrott ökat med 30 procent, ökningen var dock starkast fram till 2011.

Utvecklingen för de anmälda villainbrotten ökade fram till 2012 för att därefter variera något. Nivån av anmälda villainbrott ligger nu 43 procent högre än för tio år sedan. Antalet anmälda lägenhetsinbrott har haft en jämnare utveckling sett till samma period. De anmälda villainbrotten har under de senaste tio åren fått en alltmer säsongsbetonad prägel. November är den månad då de flesta villainbrotten anmäls, tätt följd av oktober och december. Denna säsongsvariation återfinns inte bland lägenhetsinbrotten, som uppvisar en jämnare nivå anmälda brott under hela året.

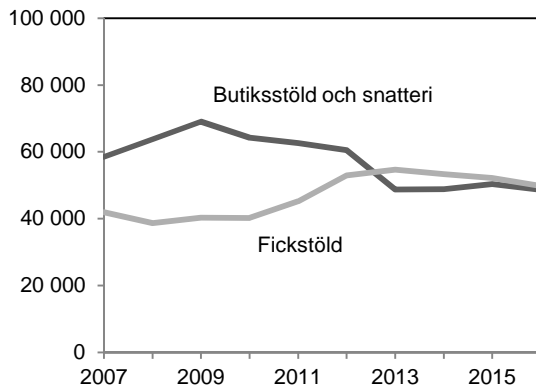
År 2016 och förändring jämfört med 2015:

Bostad totalt	21 900 brott -815 (-4 %)
Villa och radhus	13 900 brott -849 (-6 %)
Lägenhet	8 070 brott +34 ($\pm 0\%$)

Figur 15. Antal anmälda bostadsinbrott, åren 2007–2016.

Butiksstöld och fickstöld

Under 2016 anmäldes 48 600 stölder och snatterier från butik, vilket är en minskning med 3 procent sedan 2015. Antalet anmälda butiksstölder ökade mellan 2007 och 2009, därefter har trenden varit tydligt nedåtgående fram till 2014 för att sedan avstanna. De anmälda butiksstölderna 2016 är 17 procent färre än för tio år sedan. Antalet anmälda butiksstölder påverkas i hög grad av butikernas kontrollåtgärder och interna riktlinjer för att polisanmäla butiksstölder och snatteri.

År 2016 och förändring jämfört med 2015:

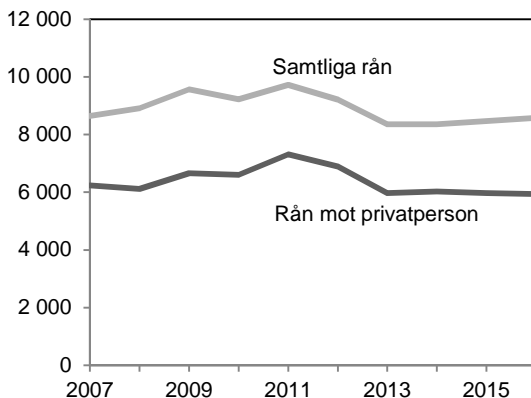
Butiksstölder och snatterier	48 600 brott -1 680 (-3 %)
Fickstöld	49 800 brott -2 400 (-5 %)

Figur 16. Antal anmälda butiksstölder och snatterier, åren 2007–2016.

Under 2016 anmäldes 49 800 fickstölder. Det är en minskning med 5 procent jämfört med året innan (-2 400 brott). Antalet anmälda fickstölder låg på en relativt jämn nivå från 2007 fram till 2010 för att därefter öka, och det anmäldes det 19 procent fler fickstölder 2016 jämfört med 2007.

Rån

Antalet anmälda rån 2016 var något fler än föregående år. Totalt anmäldes 8 580 rån, motsvarande en ökning med 1 procent. Antalet rån mot privatpersoner (personrån), som är den vanligaste typen av rån, var oförändrad.

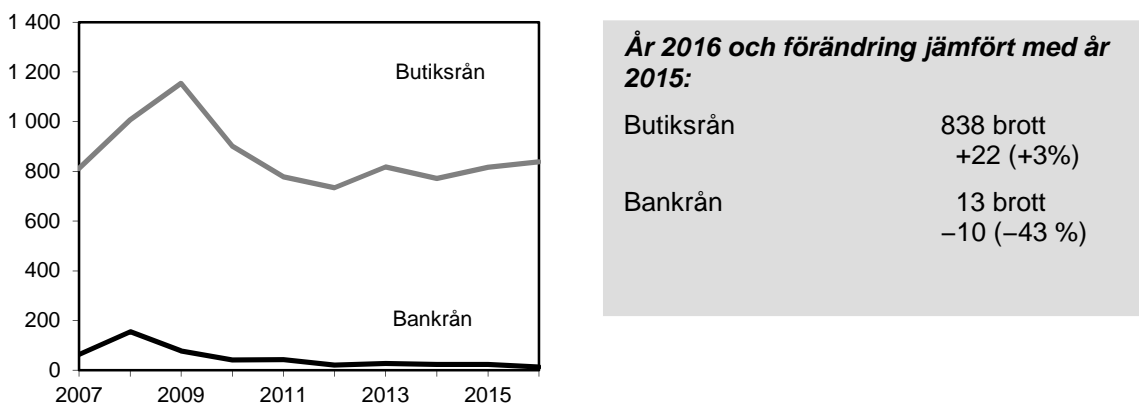

År 2016 och förändring jämfört med år 2015:

Samtliga rån	8 580 brott +117 (+1 %)
Personrån	5 940 brott -27 (±0%)

Figur 17. Antal anmälda rån (totalt) och personrån, åren 2007–2016.

Antalet övriga typer av anmälda rån är betydligt färre, men ofta grövre, bland annat eftersom det relativt sett är vanligare att gärningspersonerna använder skjutvapen. Bland de övriga typerna av rån återfinns bland annat *butiksrån* med 838 anmälda brott, vilket är en ökning av antalet anmälda brott med 22 anmälda brott sedan 2015. År 2016 anmäldes 13 *bankrån*, vilket är tio rån färre än 2015. De anmälda bankrånen är en liten brottstyp som varierat i antal under den senaste tioårsperioden. Även antalet anmälda rån mot *värde transporter*, som minskade med ett brott, till 10 brott under 2016, har visat relativt stora svängningar under 00- och 10-talet. *Taxirånen* minskade med ett anmält brott under året, till 30 anmälda brott.

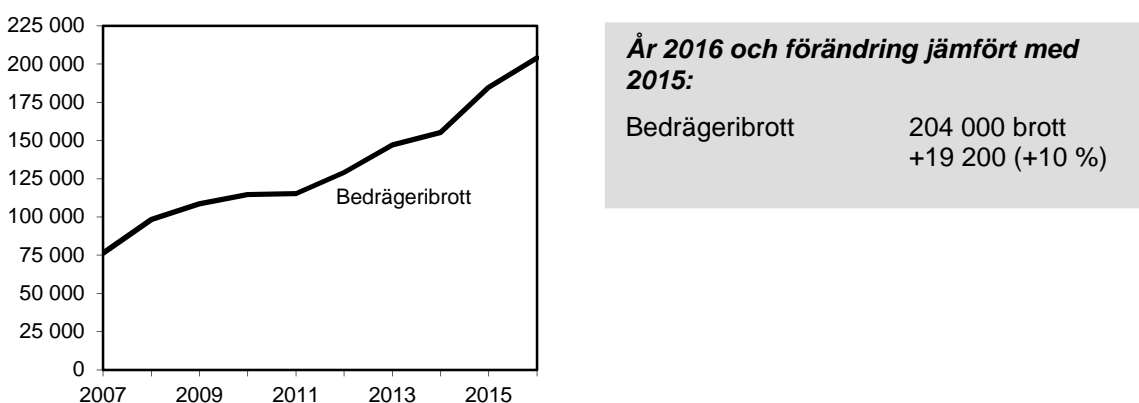

Figur 18. Antal anmälda butiksrån och bankrån, åren 2007–2016.

Utvecklingen för övriga anmälda brott⁶

Bedrägeribrott

Under 2016 anmäldes knappt 204 000 bedrägeribrott⁷ (9 kap. brottsbalken). Det är en ökning med 19 200 brott (+10 %) jämfört med 2015. Vissa typer av bedrägeribrott minskade, dock ökade datorbedrägerier med 39 procent, till 93 300 anmälda brott och bedrägeri med kontokort som ökade med 12 procent (1 430 brott). Under den senaste tioårsperioden har utvecklingen av de anmälda bedrägeribrotten varit stadigt uppåtående. Totalt sett har anmälda bedrägeribrott ökat med 167 procent under perioden, detta trots att bidragsbrotten (som tidigare räknades in i kategorin) särredovisas i statistiken sedan 2008.

Figur 19. Antal anmälda bedrägeribrott, åren 2007–2016.

Utvecklingen av bedrägeribrotten beror till stor del på en ökande internetanvändning i samhället, dessutom bidrar den tekniska utvecklingen till nya möjligheter att begå bedrägeribrott utvecklas. Anmälningbenägenheten varierar mellan olika typer av bedrägerier, bland annat beroende på omständigheterna kring brottet samt myndigheters och privata aktörers förmåga att upptäcka de brott som riktas mot dem. Bedrägeri är ett

⁶ I text och tabeller är samtliga uppgifter om antal som uppgår till 1 000 eller mer avrundande enligt principen om tre informationsgivande siffror. Exempelvis blir 1 416 327 brott till 1 420 000 och 1 564 brott blir 1 560, medan 373 brott förblir 373. Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, till exempel blir 12,2 procent 12 och 10,6 procent blir 11. Alla beräkningar samt uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på ej avrundade siffror. För exakta sifferuppgifter se grundtabellerna i statistiken som finns på www.bra.se.

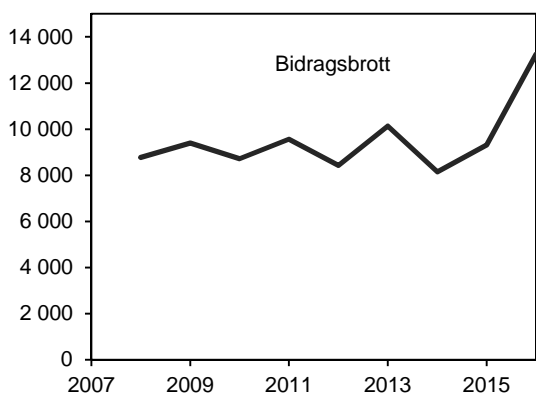
⁷ Exklusive bidragsbrott.

typiskt seriebrott där en enda gärningsperson kan ge upphov till tusentals anmälda brott under en kort period. För enskilda typer av bedrägerier, exempelvis datorbedrägeri, kan därför statistiken uppvisa stora variationer från år till år.

Bidragsbrott

Den 1 augusti 2007 trädde bidragsbrottslagen i kraft och började tillämpas för bedrägerier som begås mot vissa statliga och kommunala myndigheter. Därmed kom dessa brott, som tidigare ingick i statistiken över bedrägeribrott, att särredovisas som brott mot bidragsbrottslagen. De anmälda bidragsbrotten är i hög grad beroende av myndigheters riktlinjer och kontrollsystem.

År 2016 anmäldes 13 200 bidragsbrott, vilket motsvarar en ökning med 42 procent jämfört med 2015. Mer än hälften av bidragsbrotten avser brott mot Försäkringskassan, dessa brott ökade med 4 270 anmälda brott (+75 %). De anmälda bidragsbrotten har ökat med 51 procent (+4 470 brott) jämfört med 2008.

År 2016 och förändring jämfört med 2015:

Bidragsbrott	13 200 brott +3 920 (+42 %)
--------------	--------------------------------

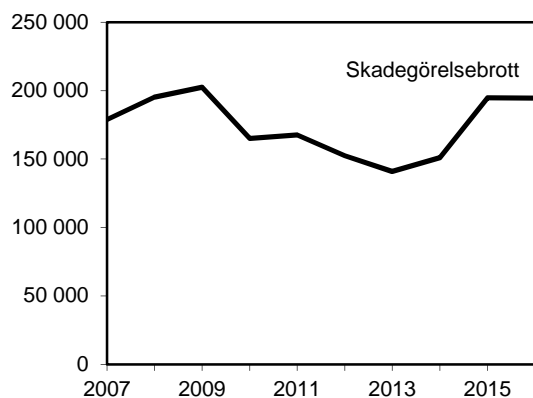
Figur 20. Antal anmälda bidragsbrott, 2008–2016.

*Särredovisas i statistiken från och med 2008.

Skadegörelsebrott

År 2016 anmäldes 194 000 skadegörelsebrott (12 kap. brottsbalken), vilket är vilket är i princip oförändrat mot föregående år. Skadegörelse mot stat, kommun och landsting (ej klotter) har ökat medan klotter mot kollektivtrafiken har minskat. Det kan delvis förklaras av ändrade rutiner vid registrering av skadegörelsebrott mot lokaltrafiken som inte är klotter. Tidigare registrerades dessa brott som *annan skadegörelse (ej klotter)*, men under 2016 registreras de i stället som *skadegörelse mot stat, kommun, landsting (ej klotter)*.

Utvecklingen av de anmälda skadegörelsebrotten har varierat över den senaste tioårsperioden. Jämfört med 2007 har antalet anmälda brott ökat med 9 procent. Mängden skadegörelsebrott som registreras kan variera beroende på berörda aktörers rutiner vid rapportering och registrering av brott. Det kan till exempel förekomma att stora mängder anmälda skadegörelsebrott samlas och anmäls/registreras vid ett och samma tillfälle. Brotten kan i dessa fall härröra från tidigare år.

År 2016 och förändring jämfört med 2015:

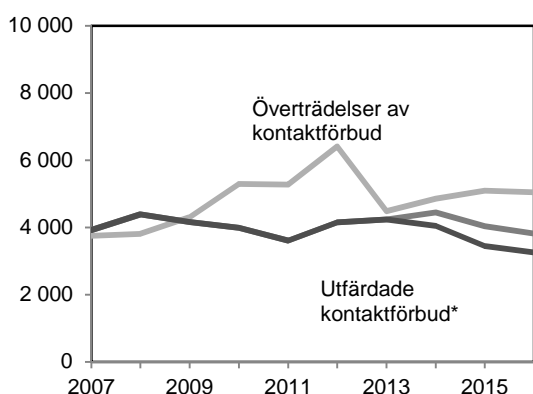
Skadegörelsebrott	194 000 brott
	-299 (±0 %)

Figur 21. Antal anmälda skadegörelsebrott, åren 2007–2016.

Överträdelse av kontaktförbud

Den 1 oktober 2011 ersattes lagen om besöksförbud med lagen om kontaktförbud (SFS 2011:487). Syftet med lagändringen var bland annat att förbättra situationen för de personer som på olika sätt har utsatts eller riskerar att utsättas för våld, hot och trakasserier. Lagändringen innebär bland annat att de som dömts till kontaktförbud kan övervakas med hjälp av elektronisk fotboja. Utvecklingen av antalet anmälda överträdelser kan studeras i relation till hur många kontaktförbud som utfärdas årligen.

Enligt uppgifter från Åklagarmyndigheten utfärdades 3 820 kontaktförbud under 2016, vilket är färre (-5 %) än året dessförinnan. Samtidigt anmäldes 5 050 överträdelser av kontaktförbud, vilket är en minskning med 40 brott (-1 %) sedan föregående år. Vid denna typ av brott är det vanligt att en enskild gärningsperson begår ett upprepat antal överträdelser mot ett kontaktförbud, vilket ger ett stort antal brott i en enda anmälan. Enstaka stora ärenden av denna typ kan ge upphov till relativt stora variationer i antalet anmälda överträdelser mellan olika år.

År 2016 och förändring jämfört med 2015:

Överträdelse av kontaktförbud	5 050 brott
	-40 (-1 %)

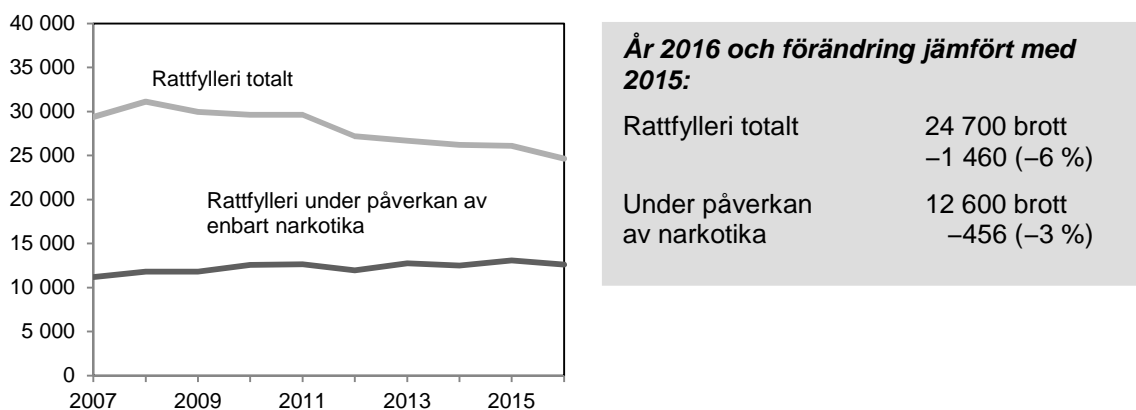
Figur 22. Antal anmälda överträdelser av kontaktförbud och antal utfärdade kontaktförbud åren 2007–2016. *Utfärdade kontaktförbud inklusive beslut om förlängningar som fattats från april 2014⁸.

Rattfylleribrott

År 2016 anmäldes totalt 24 700 rattfylleribrott, vilket är en minskning jämfört med

⁸ Från och med april 2014 räknas de initialt utfärdade kontaktförbuden samt eventuella förlängningar av ett och samma kontaktförbud separat. Se avsnittet om tekniska och juridiska förändringar för en mer utförlig förklaring av Åklagarmyndighetens förändring.

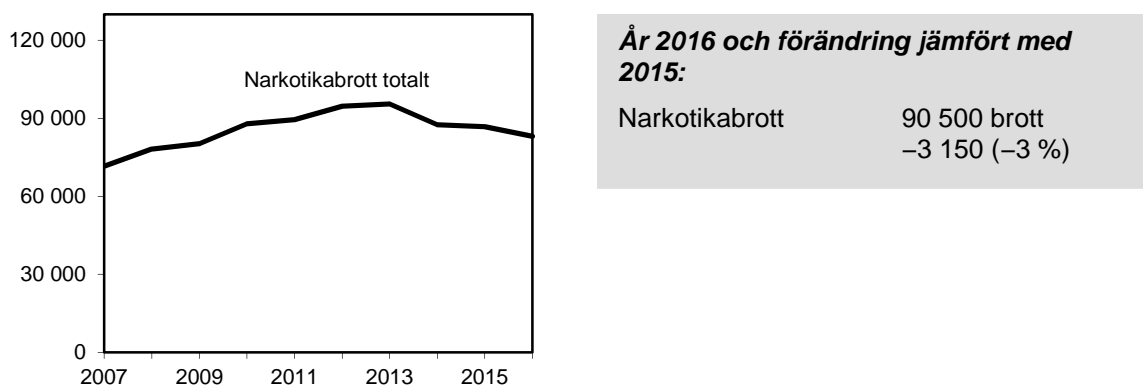
2015. Rattfylleri under påverkan av enbart narkotika, så kallat drograttfylleri, minskade med 3 procent till 12 600 anmälda brott. Trenden för det totala antalet anmälda rattfylleri brott har varit nedåtgående sedan 2007, medan utvecklingen för drograttfylleri har varit kontinuerligt svagt uppåtående under den senaste tioårsperioden. Jämfört med 2007 har de anmälda rattfylleri brotten totalt minskat med 16 procent, medan anmälda drograttfylleri har ökat med 13 procent under samma period. Rattfylleri brotten tillhör de brottskategorier där antalet anmälda brott i huvudsak är ett resultat av polisens spanings- och ingripande verksamhet.

Figur 23. Antal anmälda rattfylleri brott, åren 2007–2016.

Narkotikabrott

År 2016 minskade antalet anmälda brott mot *narkotikastrafflagen* med 3 procent till 90 500 brott. De anmälda narkotikabrotten ökade stadigt fram till 2013, för att därefter minska. Den senaste tioårsperioden har de anmälda narkotikabrotten ökat med 28 procent. Även narkotikabrotten tillhör de brottskategorier där antalet anmälda brott i huvudsak är ett resultat av polisens spanings- och ingripande verksamhet.

Figur 24. Antal anmälda narkotikabrott, åren 2007–2016.

Några nya redovisningar 2016

Från och med 2016 särredovisas ett antal nya brottstyper i statistiken:

- Olaga hot har delats upp på *internetrelaterat* och *ej internetrelaterat*. Under 2016 anmäldes 54 200 olaga hot, varav 8 procent anmäldes som internetrelaterat och resterande som ej internetrelaterat.
- Ärekränkingsbrotten har delats upp på *internetrelaterat* och *ej internetrelaterat*. Under 2016 anmäldes 12 800 ärekränkingsbrott, varav 34 procent anmäldes som internetrelaterat och resterande som ej internetrelaterat.

- Stöld av diesel har delats upp på *ur större fordonstankar* respektive *ur större tankar (ej kopplade till fordon)*. Under 2016 anmäldes 3 740 respektive 461 sådana brott.
- Skadegörelsebrott genom brand har delats upp på *bilbrand eller brand på andra motorfordon* respektive *brand på annat än motorfordon*. År 2016 anmäldes 3 790 brott gällande bilbrand eller brand på andra motorfordon och 3 390 brott gällande brand på annat än motorfordon.
- Lagen om straff för terroristbrott har funnits sedan den 1 juli 2003 och särredovisas i statistiken sedan 1 januari 2016. Under 2016 hade 17 anmälda brott registrerats.
- Lagen om straff för offentlig uppmaning, rekrytering och utbildning avseende terroristbrott och annan särskilt allvarlig brottslighet infördes 2010 och särredovisas i statistiken sedan 1 januari 2016, under 2016 hade 9 anmälda brott registrerats.
- Lagen om vissa internationella sanktioner särredovisas i statistiken sedan den 1 januari 2016, under 2016 hade 3 anmälda brott registrerats.

Regionala variationer⁹

Från den 1 januari 2015 är Polismyndigheten en myndighet indelad i sju polisregioner, i stället för tidigare 21 länspolismyndigheter. Det innebär att statistiken över anmälda brott från och med i år utgår från de nya polisregionerna. Dessa regioner sträcker sig över de gamla länspolismyndigheterna enligt nedan.

Region Nord består av Jämtlands, Norrbottens, Västerbottens och Västernorrlands län.

Region Mitt består av Gävleborgs län, Uppsala län och Västmanlands län.

Region Stockholm består av Stockholms län och Gotlands län.

Region Öst består av Jönköpings län, Södermanlands län och Östergötlands län.

Region Väst består av Hallands län och Västra Götalands län.

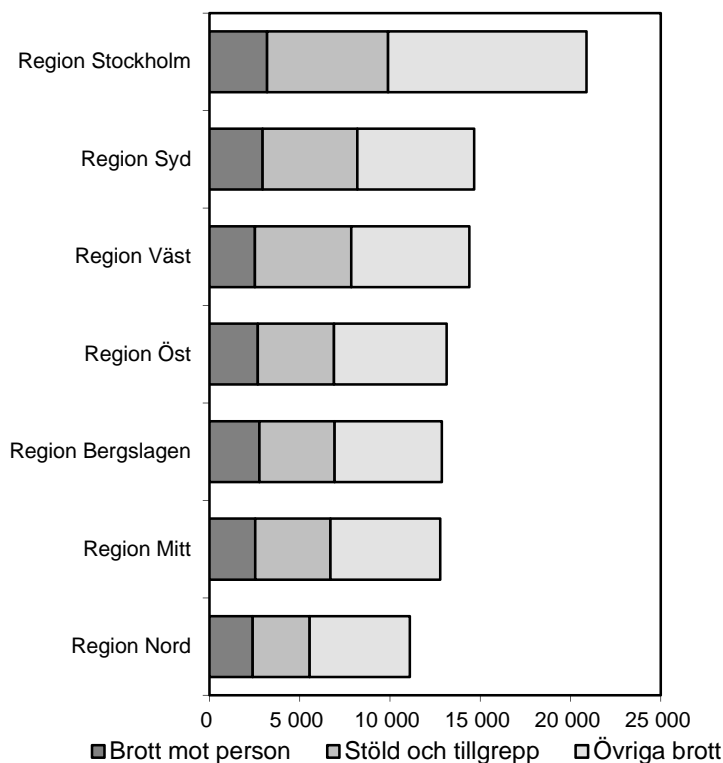
Region Syd består av Kalmar län, Blekinge län, Kronobergs län och Skåne län.

Region Bergslagen består av Dalarnas län, Värmlands län och Örebro län.

För mer information, se avsnittet *Statistikens innehåll – regional fördelning*.

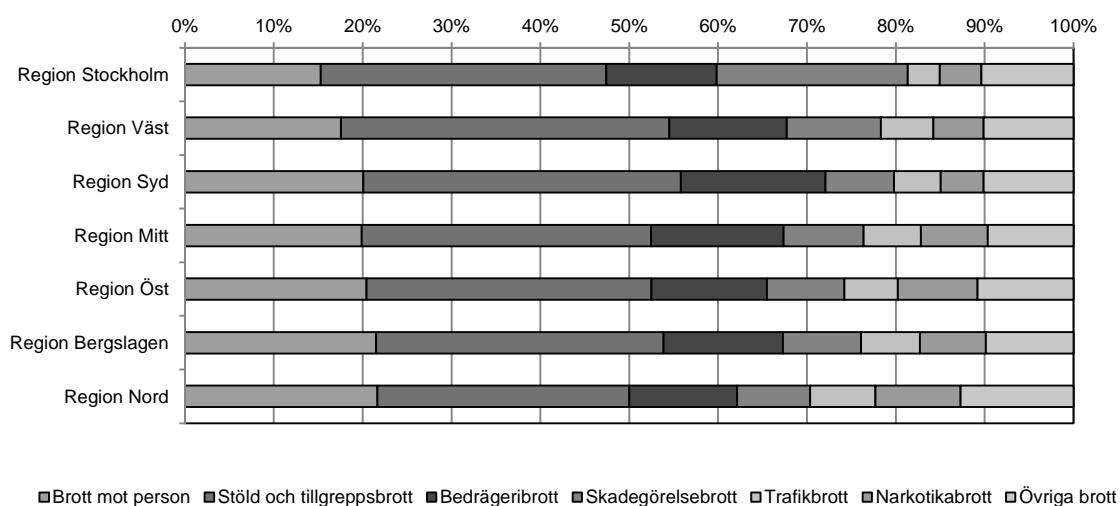
I relation till folkmängden anmäldes flest brott i region Stockholm. Under 2016 anmäldes 20 900 brott per 100 000 invånare i region Stockholm. I region Väst och Syd anmäldes cirka 14 500 brott vardera per 100 000 invånare. I region Bergslagen, Mitt och Öst anmäldes mellan 12 800 och 13 100 brott per 100 000 invånare. Lägst antal brott per 100 000 invånare anmäldes i region Nord, där anmäldes 11 100 brott.

⁹ I text och tabeller är samtliga uppgifter om antal som uppgår till 1 000 eller mer avrundande enligt principen om tre informationsgivande siffror. Exempelvis blir 1 416 327 brott 1 420 000 och 1 564 brott blir 1 560, medan 373 brott förblir 373. Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, till exempel blir 12,2 procent 12 och 10,6 procent blir 11. Alla beräkningar samt uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på ej avrundade siffror. För exakta sifferuppgifter se grundtabellerna i statistiken som finns på www.bra.se.

Figur 25. Antal anmälda brott per 100 000 av medelfolkmängden, per region, år 2016.

I nästan alla regioner utgör anmälda *brott mot person* mellan 20 och 22 procent av samtliga anmälda brott, i region Stockholm och Väst utgör de dock 15 respektive 18 procent. I region Stockholm utgör skadegörelsebrott en markant större andel (22 %) av samtliga anmälda brott än i de övriga regionerna. I övriga regioner är andelen som utgörs av skadegörelsebrott lägre (8–11 %) och av en något annan karaktär.¹⁰

Figur 26. Andel anmälda brott av totalt antal anmälda brott i respektive region, efter brottskategorier, första halvåret 2016.

Vid kommunvisa jämförelser finns storstäderna Stockholm, Malmö och Göteborg bland de kommuner som redovisar högst antal anmälda brott per 100 000 invånare. Men även

¹⁰ Skadegörelsebrotten i region Stockholm består till största del av *klotter mot kollektivtrafiken, övrigt klotter och skadegörelse mot stat, kommun, landsting (ej klotter)*. Övriga regioner domineras av *anmäld skadegörelse på motorfordon (ej genom brand) och annan skadegörelse (ej klotter)*.

kommuner med hög genomströmning av människor som inte är bofasta i kommunen, till exempel Sigtuna (internationell flygplats) och Helsingborg (färjetrafik), uppvisar ett högt antal anmälda brott per 100 000 invånare i befolkningen. I storstäderna redovisas av samma skäl det högsta antalet anmälda brott i stadskärnorna, som stadsdelen Norrmalm i Stockholm och Centrum i Göteborg respektive Malmö.

Statistikens innehåll

Preliminär statistik

Den statistik som redovisas här är *preliminär*. Det innebär att vissa brott som anmälts under redovisningsperioden inte hunnit komma med i statistiken, på grund av långa rapporteringstider. De kommer dock med i den *slutliga* årsstatistiken, som omfattar samtliga brott som rapporterats till och med två månader efter redovisningsårets slut.

Anmälda brott

I den officiella statistiken över anmälda brott redovisas brott som anmälts till och registrerats av Polismyndigheten, Tullverket, Åklagar- eller Ekobrottsmyndigheten under redovisningsperioden. Brotten kan alltså ha ägt rum före registreringstillfället, och behöver inte ha upptäckts det år eller den månad som redovisningen avser. De flesta av de anmälda brotten har skett i Sverige, men för 1–2 procent ligger brottsplatsen utomlands.

Det som redovisas är det totala antalet anmälda brott, det vill säga även händelser som efter utredning visar sig vara annat än brott, eller där brott inte kan styrkas. Det är särskilt viktigt att komma ihåg vid jämförelser med annan kriminalstatistik och vid internationella jämförelser, där man ofta har en snävare definition av begreppet brott. Då det gäller till exempel mord, dråp och misshandel med dödlig utgång har det vid jämförelser med dödsorsaksstatistiken och annan forskning visat sig att det faktiska antalet personer som avlidit till följd av dödligt våld under de senaste åren varit mellan 34 och 50 procent av det antal anmälda brott som redovisas i kriminalstatistiken¹¹.

För brott som anmälts till och registreras av Tullverket (huvudsakligen smuglingsbrott) redovisas endast uppgifter om brott där det finns en skäligen misstänkt person. Statistiken över anmälda brott innehåller enbart de tullärenden som överlämnas till åklagaren. Många av de ärenden som tullen lägger ner kommer således inte med i statistiken.

Statistiken över antalet anmälda brott ger en allmän beskrivning av den anmälda brottslighetens nivå, utveckling, struktur och regionala fördelning i Sverige, per år och månad. Den används främst för att följa upp, bedöma, planera och utveckla rättsväsendets verksamheter samt för att belysa brottsligheten i olika avseenden, såväl i ett nationellt perspektiv som på regional och lokal nivå. Oftast är det utvecklingen av den faktiska brottsligheten som är intressant. Statistiken visar dock endast en del av denna verklighet, nämligen den del som kommer till polisens och andra registrerande myndigheters kännedom. En utförligare beskrivning av hur statistiken ska tolkas ges i rapporten *Konsten att läsa statistik om brottslighet* (rapport 2006:1), som finns på Brås webbplats, www.bra.se.

Klassificering av brott

Brottsredovisningen omfattar brott mot brottsbalken (BrB)¹², brott mot

¹¹ När det gäller dödligt våld genomför Brå sedan år 2002 en årlig specialstudie för att kunna presentera ett så korrekt antal fall av dödligt våld som möjligt. Resultatet av studien presenteras sedan 2011 i en separat rapport, *Konstaterade fall av dödligt våld*, som finns tillgänglig på Brås webbplats, www.bra.se. Rapporten publiceras i samband med den slutliga statistiken.

¹² Följande brott ingår dock inte: vållande till kroppsskada eller sjukdom i samband med trafikolycka

trafikbrottslagen, brott mot narkotikastrafflagen samt brott mot specialstraffrättsliga författningar för vilka fängelse ingår i straffskalan. Försök, förberedelse och stämpling¹³ till brott redovisas i allmänhet som fullbordade brott. Försöksbrotten redovisas separat enbart för mord och dråp, våldtäkter, biltillgrepp och bostadsinbrott. I samband med att ett brott registreras hos polisen, klassificeras det i enlighet med regler som utfärdas av Brå i samråd med Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och Tullverket. Regler för klassificeringen finns i publikationen *Klassificering av brott*, som finns på Brås webbplats, www.bra.se. Klassificeringen, som bygger på brottskoder, utgår från gällande lagstiftning och görs utifrån den information som finns om brottet vid anmälningstillfället. Klassificeringen kan även grunda sig på uppgifter om till exempel offer, brottsplats och gärningspersonens tillvägagångssätt.

Hur antalet brott beräknas för de enskilda brottstyperna framgår av dokumentet *Riktlinjer för antalsräkning av brott*, som bland annat finns på Brås webbplats, www.bra.se.

Regional fördelning

Statistiken över anmälda brott redovisas för hela landet och per polisregion, vanligtvis där brotten anmäls, samt per kommun där brottet är begånget. Vissa brott kan sakna uppgift om kommun, och då redovisas brotten bara per polisregion.

Från och med den 1 januari 2015 har polisen omorganiserats, vilket innebär att de 21 länspolismyndigheterna har omvandlats till en Polismyndighet, indelad i sju polisregioner. Dessa sju polisregioner har helhetsansvar för polisverksamheten inom ett angivet geografiskt område. Från och med 2015 redovisas statistiken efter de sju regionerna i stället för efter län.

I figur 23 och tabell 2 nedan redovisas de nya polisregionerna, vilka län som ingår i respektive region samt befolkningmängden i regionerna.

(3 kap. 8 §), egenmäktigt förfarande genom olovligt utnyttjande av annans parkeringsplats (8 kap. 8 §) och förargelseväckande beteende (16 kap. 16 §).

¹³ Med stämpling (enligt 23 kap. 2 § 2 st. BrB) menas att en person antingen i samråd med någon annan planerar att utföra brottet, eller själv erbjuder sig eller övertalar någon annan att utföra brottet.

Figur 23. Länsindelning i de nya polisregionerna.

Tabell 2. De nya polisregionerna, tillhörande län och befolkningsmängd.

Polisregion	Län som ingår i nya polisregionerna	Befolkningsmängd år 2015
Nord	<ul style="list-style-type: none"> • Jämtland • Norrbotten • Västerbotten • Västernorrland 	884 000
Mitt	<ul style="list-style-type: none"> • Gävleborg • Uppsala • Västmanland 	900 000
Stockholm	<ul style="list-style-type: none"> • Stockholm • Gotland 	2 290 000
Öst	<ul style="list-style-type: none"> • Jönköping • Södermanland • Östergötland 	1 080 000
Väst	<ul style="list-style-type: none"> • Halland • Västra Götaland 	1 960 000
Syd	<ul style="list-style-type: none"> • Kalmar • Blekinge • Kronoberg • Skåne 	1 890 000
Bergslagen	<ul style="list-style-type: none"> • Dalarna • Värmland • Örebro 	848 000

Insamling och bearbetning

Statistiken över anmälda brott grundar sig på de uppgifter som polis, tull och åklagare registrerar i sina ärendehanteringssystem.

När ett brott kommer till polisens kännedom upprättas en brottsanmälan, som läggs in i ärendehanteringssystemet RAR och levereras sedan till Brå. Även uppgifter från åklagarnas och tullens ärendesystem levereras till Brå. Hos Brå granskas och bearbetas uppgifterna innan de sammanställs till statistik.

Brå publicerar statistik över anmälda brott månadsvis, kvartalsvis och årsvis.

Jämförelser över tid

Statistik över anmälda brott har förts sedan 1950. Statistikrutinerna för anmälda brott har ändrats vid flera tillfällen, till exempel genom ny insamlingsteknik och nya redovisningssätt. Även enskilda händelser kan tillfälligt påverka statistiken under vissa år. Dessa förändringar är viktiga att känna till vid jämförelser över tid.

Förändringar i statistiken på grund av enskilda ärenden som omfattar många brott

Enstaka ärenden som omfattar en stor mängd brott kan ge upphov till märkbara förändringar i statistiken över anmälda brott, handlagda brott och misstänkta personer mellan olika år. Det gäller i synnerhet brottskategorier eller redovisningsområden där nivån vanligtvis är relativt låg.

Enstaka stora ärenden kan skapa problem vid jämförelser över tid och osäkerhet om huruvida en förändring är generell. Stora ärenden är ovanliga, men bör beaktas vid tolkning av statistiken. Nedan följer en sammanställning av stora ärenden som har identifierats de senaste fem åren i fallande ordning.

- År 2016 registrerades två enskilda ärenden i region Mitt som innehöll ca 170 respektive 110 anmälda brott avseende datorbedrägeri.
- År 2016 registrerades ett enskilt ärende i region Syd som innehöll cirka 500 brott avseende dataintrång.
- År 2016 registrerades ett enskilt stort ärende med cirka 2 000 brott i region Stockholm gällande bedrägeri med hjälp av bluffaktura.
- År 2016 registrerades ett enskilt stort ärende med cirka 1 200 brott i region Öst gällande övrigt bedrägeri.
- År 2015 registrerades ett enskilt ärende i region Syd som innehöll cirka 240 anmälda brott avseende barnpornografi.
- År 2015 anmäldes ett enskilt ärende med många brott avseende överlåtelse inklusive vårdslöshet av narkotika i region Nord.
- År 2015 anmäldes ett enskilt ärende med många brott avseende överlåtelse inklusive vårdslöshet av narkotika i region Stockholm.
- År 2015 anmäldes ett enskilt ärende med många barnpornografibrott i region Syd.

- År 2014 registrerades ett enskilt ärende i region Syd som innehöll cirka 300 anmälda brott avseende våldtäkt.
- År 2014 anmäldes ett ärende med många sexualbrott (sexuellt övergrepp, utnyttjande av barn för sexuell posering och sexuellt ofredande) samt barnpornografibrott i Gotlands län.
- År 2014 anmäldes ett ärende med många brott gällande kränkande fotografering i Uppsala län.
- År 2013 anmäldes ett ärende med många ofredandebrott i Jönköpings län.
- År 2012 anmäldes ett par ärenden med många langningsbrott (olovlig försäljning och olovligt innehav av alkoholdrycker) i Kronobergs län.

Tekniska och juridiska förändringar

Nedan följer en sammanställning av olika systemtekniska och lagstiftningsmässiga förändringar sedan 1965, som i olika utsträckning har påverkat statistiken över anmälda brott. Dessa förändringar bör beaktas vid tolkning av statistiken. De är redovisade i fallande ordning, med de senaste förändringarna först. Styckena är skrivna så att de kan läsas separat. Den som är intresserad av ett specifikt år kan gå direkt till det relevanta stycket.

- Från och med januari 2016 gjordes ett förtydligande av namnet på brottskoderna gällande misshandel i/ej i nära relation (brottskoder 9349-9356) i polisens anmälningssystem. Begreppet *i nära relation* specificerades till ”är eller har varit gift, sammanboende eller har gemensamma barn”. Vid en kvalitetsstudie (*Kvalitetsstudie 1, Användningen av brottskoder*) framkom det att brottskoderna för misshandel i nära relation till viss del överanvändes eftersom de användes vid flera typer av nära relationer som exempelvis mellan syskon, förälder och vuxet barn etc. Åtgärden genomfördes i syfte att förtydliga vad som avses med nära relation i brottskoderna och på så vis förbättra kvalitén vid val av brottskod vid registrering av anmälda misshandelsbrott i nära relation. Efter namnbytet är nivån på anmälda misshandelsbrott i nära relation i snitt cirka 28 procent lägre än tidigare år (2012–2015). För mer information om kvalitetsbristen se Kvalitetsstudie 1, Användningen av brottskoder. www.bra.se
- Från och med 2015 har kvalitén på statistiken över anmälda brott indelat på kommun förbättrats. Det beror på att bortfallet på kommunuppgift för brotten har minskat. Det finns två anledningar till att ett brott redovisas med okänd kommun, dels då uppgift om kommun helt saknas av olika anledningar (exempelvis att brottet inte sker på en fysisk plats), dels i de fall då den angivna brottsplatsen finns i en kommun som inte ligger i den handläggande regionen. Från och med 2015, då 21 länspolismyndigheter omvandlades till en polismyndighet indelad på sju polisregioner, redovisas kommun som okänd i de fall brottsplatskommunen inte ligger inom den handläggande regionen. Eftersom regionerna är större än länen ger det ett minskat bortfall på uppgift om kommun.

Vid jämförelser av olika brottstyper mellan 2015 och tidigare år i kommunerna kan därmed eventuella öknings helt eller delvis bero på ett lägre bortfall av kommunuppgift. Detta bör beaktas vid tolkning av statistiken. I regionerna har vissa brottskategorier särskilt påverkats av det lägre bortfallet. För resterande brottskategorier har den antalsmässiga påverkan varit lägre eller ingen påverkan alls.

I tabell 3 visas skillnaden i antalet brott med okänd kommun 2015 jämfört med om statistiken fortsatt hade redovisats på länspolismyndighet i stället för på polisregion.

Tabell 3. Förändringen i antalet brott med okänd kommun i statistiken 2015, jämfört med det tidigare sättet att redovisa, totalt och för de brottskategorier som har påverkats mest. Inom parentes anges minskningen av brott med okänd kommun i andelar för respektive brottskategori.

Region	Totalt	Brott mot liv och hälsa (BrB 3 kap)	Brott mot trafikbrottslagen	Brott mot narkotikabrottslagen	Brott mot miljöbalken	Brott mot skattebrottslagen
Nord	-3 000 (-18 %)	-210 (-48 %)	-1 080 (-80 %)	-244 (-23 %)	-203 (-59 %)	-437 (-49 %)
Mitt	-1 230 (-6 %)	-146 (-31 %)	-276 (-42 %)	-224 (-28 %)	-130 (-70 %)	-
Stockholm	-439 (-1 %)	-30 (-2 %)	-15 (-3 %)	-8 (-1 %)	-15 (-3 %)	-48 (-1 %)
Öst	-6 070 (-22 %)	-170 (-36 %)	-3 880 (-91 %)	-745 (-46 %)	-335 (-85 %)	-232 (-15 %)
Väst	-1 620 (-4 %)	-106 (-22 %)	-555 (-58 %)	-112 (-22 %)	-141 (-47 %)	-148 (-7 %)
Syd	-2 280 (-5 %)	-190 (-23 %)	-510 (-42 %)	-225 (-24 %)	-240 (-65 %)	-201 (-32 %)
Bergslagen	-1 170 (-5 %)	-110 (-24 %)	-392 (-36 %)	-82 (-9 %)	-84 (-63 %)	-

De två regioner vars kvalitet på kommunredovisning har förbättrats mest är region Nord och region Öst. Exempelvis har okänd kommun gällande brott mot trafikbrottslagen minskat med 91 procent i region Öst och med 80 procent i region Nord. I region Stockholm är påverkan försumbar, totalt har bortfallet minskat med 1 procent. I övriga regioner har bortfallet minskat mellan 4 och 6 procent totalt sett.

- Den 1 januari 2015 bildades den nya Polismyndigheten, som ersätter de tidigare 21 länspolismyndigheterna och är indelad i sju polisregioner.
- Från och med april 2014 har definitionen av antalet utfärdade kontaktförbud förändrats. Antalet utfärdade kontaktförbud är en uppgift som Brå samlar in från Åklagarmyndigheten. Från och med april 2014 räknas de initialt utfärdade kontaktförbuden samt eventuella förlängningar av samma kontaktförbud separat. Det gör det möjligt att både särredovisa enbart initialt utfärdade kontaktförbud och att redovisa samtliga utfärdade kontaktförbud inklusive eventuella förlängningar.

I tidigare redovisningar, från 2008 t.o.m. mars 2014, ingick de kontaktförbud som utfärdades initialt eller förlängdes under redovisningsåret. Varje kontaktförbud räknades endast en gång, oavsett om det hade förlängts eller ej.

- I juni 2014 påbörjades avvecklingen av polisens ärendehanteringssystem Pust, och systemet stängdes därmed för nyregistrering av brott. Efter stängningen ska alla nya brott registreras och hanteras i ärendehanteringssystemet RAR. En generell rekommendation är att iaktta en viss försiktighet vid analyser av utvecklingen av de brottstyper som hanterades i Pust under åren 2013–2014, nämligen ringa stöldbrott (snatteri), ringa narkotikabrott (eget bruk och innehav), knivlagen, sjöfylleri (inklusive grovt) samt trafikbrott som rattfylleribrott och olovlig körning.
- Från och med juni 2013 har polisen registrerat smitning från parkeringsskada (trafikförordningen 1998:1276 2 kap. 8 § 2 st. och 14 kap. 3 § 1 p. a) med brottskoden 3006 i stället för med brottskoden för övriga bötesbrott 9001. Brottskod

3006 har tidigare i enlighet med Brås instruktioner endast använts för allvarigare smitningsbrott (trafikbrottslagen 1951:649 5 § 1 st.). Brottskod 9001, som är den kod som borde användas för lindrigare smitningsbrott enligt gällande instruktioner, inräknas inte i den officiella brottsstatistiken, och den utvidgade tillämpningen av brottskod 3006 har således medfört en ökning av smitningsbrotten i statistiken över anmälda brott. Brå kan inte avgöra hur stor del av de registrerade smitningsbrotten som hör till respektive lagrum. Förändringen innebär att varken anmälda brott gällande brottstypen smitningsbrott eller brottskategorin trafikbrott första halvåret 2014 kan jämföras med tidigare eller senare perioder.

- Under februari 2013 driftsatte polisen ett nytt ärendehanteringssystem (Siebel-Pust), som ersatte det tidigare ärendehanteringssystemet Pust. Det nya ärendehanteringssystemet hade vissa brister vid driftsättningen, vilket har inneburit att det inledningsvis har använts i begränsad omfattning av polismyndigheterna. Brå har samarbetat med Polisen och Åklagarmyndigheten för att omhänderta och avhjälpa bristerna i systemet. Det större systemskifte som införandet av Siebel-Pust utgjorde kan ha gett effekter som är svåra att överblicka. En generell rekommendation är att iaktta en ökad försiktighet vid analyser av utvecklingen av de brottstyper som hanterades i Siebel-Pust under åren 2013–2014, nämligen ringa stöldbrott (snatteri), ringa narkotikabrott (eget bruk och innehav), knivlagen, sjöfylleri (inklusive grovt) samt trafikbrott som rattfylleribrott och olovlig körning.
- I början av december 2012 genomförde Åklagarmyndigheten anpassningar av sitt ärendehanteringssystem Cåbra, för att uppfylla de krav som ställs inom projektet Rättsväsendets informationsförsörjning (RIF). Driftsättningen av åklagarnas nya system inverkar inte direkt på statistiken över anmälda brott 2012, men statistiken påverkas av ett mindre bortfall i de brott som registrerades i den nya versionen av Cåbra under de tre sista veckorna i december 2012. Vid tester har det framgått att det i huvudsak påverkat statistiken över ekonomiskt relaterad brottslighet, men även till viss del miljöbrotten. Framför allt har det påverkat statistiken över brott mot skattebrottslagen, där cirka 1 500 anmälda brott skulle ha tillförts om samtliga uppgifter ingått i statistiken. För övriga brottstyper bedöms påverkan vara försumbar.
- Under perioden augusti till december 2012 gjorde Polisen anpassningar i sitt ärendehanteringssystem RAR, för att uppfylla de krav som ställs inom projektet Rättsväsendets informationsförsörjning (RIF). Förändringar i och med anpassningen som kan ha betydelse för statistiken över anmälda brott är bland annat förändringar i hur brott registreras och hur informationsöverföringen mellan myndigheterna sker samt svårigheter att identifiera unika brott i ärenden som överförs mellan nya och äldre versioner av ärendehanteringssystemen hos Polisen. Det är därmed viktigt att iaktta en ökad försiktighet när statistiken tolkas. Brå analyserar löpande vilken inverkan de nämnda förändringarna har på brottsstatistiken.
- Till följd av Åklagarmyndighetens införande av ett nytt ärendehanteringssystem (Cåbra), se nedanstående punkter, gjordes anpassningar i Brås statistikdatabas under 2010. Syftet med anpassningarna var att förbättra tillförlitligheten i antalsräkningen av anmälda brott som registrerats hos Åklagarmyndigheten eller hos Ekobrottsmyndigheten. I Cåbra har en unik brottsidentitet (BID) införts som ger bättre möjligheter att identifiera och följa upp enskilda brott. Det gäller till exempel brott som av administrativa skäl flyttas mellan olika ärenden eller

åklagarkammare. Analyser efter anpassningen till den unika brottsidentiteten visar att antalet anmälda brott har varit underskattat sedan systemskiftet hos Åklagarmyndigheten. Vid tester har det visat sig att det i statistiken över samtliga anmälda brott under 2007 har tillkommit cirka 0,8 procent fler brott efter anpassningen. Motsvarande för åren 2008–2009 är cirka 0,2 procent fler brott. Underskattningen av antalet anmälda brott kan framför allt hänföras till anmälda skattebrott samt även till viss del till borgenärsbrott. Detta beror på att dessa brottstyper oftast registreras i Åklagarmyndighetens ärendehanteringssystem. Enligt de gjorda testerna har nästan dubbelt så många skattebrott tillkommit efter anpassningen för 2007, och drygt 60 procent fler borgenärsbrott. För åren 2008–2009 har 10 respektive 1 procent fler skattebrott tillkommit, liksom 8 respektive 1 procent fler borgenärsbrott. Därmed är jämförelser av anmälda borgenärs- och skattebrott åren 2007–2010 inte relevanta. När det gäller statistik över den ekonomiska brottsligheten är jämförbarheten och tolkningen även för tidigare år problematisk, se nedanstående punkter. För mer information om påverkan av ovan beskrivna anpassningar till Cåbra, kontakta enheten för rättsstatistik på Brå.

- I och med införandet av Åklagarmyndighetens nya ärendehanteringssystem (Cåbra) under andra halvåret 2007 kunde Ekobrottsmyndigheten förbättra antalsräkning och registrering av de anmälda brotten. I enlighet med anvisningarna i publikationerna *Klassificering av brott samt Riktlinjer för antalsräkning av brott (dessa publikationer ersatte Kodning av brott 2013)* som finns publicerad på www.bra.se, övergick Ekobrottsmyndigheten till en mer extensiv antalsräkning, som innebär att användare nu registrerar ett brott för varje deklaration eller räkenskapsår. Enligt tidigare praxis registrerades endast ett brott oavsett antal deklarationer och utan hänsyn till hur många räkenskapsår som omfattades. Förändringen genomfördes under 2008. För utförligare information, se kapitlet *Statistikens innehåll, Kriminalstatistik 2009* (rapport 2010:15).
- Under 2007 införde Åklagarmyndigheten successivt ett nytt ärendehanteringssystem (Cåbra), som ersatte tidigare system (Brådis och Envis). Systemomläggningen påbörjades i februari 2007 och skedde successivt i olika åklagarkammare fram till juni 2007. Förbättringen i statistiken över anmälda brott till följd av systemomläggningen berör brott som vanligtvis anmäls direkt till åklagaren, såsom skattebrott, miljöbrott och borgenärsbrott (11 kap. BrB). Ändringen innebär att även information om brott som saknar en misstänkt person levereras till Brå. Samtliga anmälda brott i dessa kategorier ingår därmed i statistiken från och med 2007. Tidigare år redovisades endast anmälda brott där det fanns en skäligen misstänkt person. Detta har medfört att det från och med 2007 redovisas betydligt fler anmälda skattebrott, miljöbrott och borgenärsbrott jämfört med föregående år. För utförligare information, se kapitlet *Statistikens innehåll, Kriminalstatistik 2009* (rapport 2010:15).
- I statistiken över anmälda brott har ett mindre fel upptäckts som berör vissa typer av skattebrott åren 2005–2006 och brott avseende föroreningar från fartyg åren 2002–2006. Felet innebär att antalet brott för dessa brott underskattades något under de åren.
- Under 2007 införde polisen möjligheten att anmäla vissa brott via internet. Det har medfört att många brott, speciellt cykelstöld i Stockholms, Södermanlands och Gotlands län, inte har kunnat knytas till en viss kommun, utan har rapporterats under okänd kommun i respektive län.

- I slutet av 1999 påbörjades en större omläggning hos Rikspolisstyrelsen av de system som levererar uppgifter till statistiken. Med anledning av detta har Brå gjort stora omläggningar av sitt statistiksystem och hämtar numera in uppgifter om anmälda brott direkt från polisens ärendesystem (RAR). Dessa omläggningar kan ha påverkat statistiken under åren 1999 och 2000. Bland annat kan antalet trafikbrott ha påverkats av omläggningen. För mer information, se publikationerna *Kriminalstatistik 1999* och *Kriminalstatistik 2000*.
- Den brottskod som infördes 1997 i Polisens ärendesystem för de fall där brottstyp inte kan anges direkt vid anmälningstillfället, redovisades i statistiken till och med 2002, men togs sedan bort. För mer information, se publikationerna *Kriminalstatistik 2003*, *Kriminalstatistik 2004* och *Kriminalstatistik 2005*.
- Mellan 1994 och 1998 genomgick polismyndigheterna en omorganisation. De tidigare 118 myndigheterna slogs samman till 21 myndigheter (en per län). Omorganisationen medförde vissa problem med indataveranserna. Detta påverkade i viss mån statistiken, särskilt vad gäller regionala uppgifter.
- År 1994 övertog Brå ansvaret för den officiella kriminalstatistiken. Ansvaret för att även producera kriminalstatistiken övertogs av Brå i samband med bearbetningen av 1995 års statistik. Detta ansvar låg tidigare hos Statistiska centralbyrån (SCB). Ett nytt produktionssystem med en relationsdatabas har byggts upp. Omläggningen har i praktiken gett små effekter på jämförbarheten över tid. En kontroll av antalet anmälda brott mellan de två produktionssystemen ger en skillnad på 0,15 procent. Statistiken över antalet uppkärade brott kan dock ha påverkats något mer. Någon motsvarande kontroll av storleksordningen har inte kunnat genomföras.
- Under åren 1991–1995 infördes successivt en datoriserad anmälningsrutin vid polismyndigheterna – Rationell anmälningsrutin (RAR). En effekt är att det i kategorin fullbordade mord, dråp samt misshandel med dödlig utgång nu registreras fler fall som inte är brott (utan till exempel kan vara naturlig död, olyckshändelse eller överdos av narkotika), vilket leder till ett ökat antal registreringar. Jämförelser över tid för denna kategori är därför mycket osäkra.
- En omläggning av datasystemet genomfördes 1987.
- År 1975 infördes nya regler för kodning och antalsräkning av brott, samtidigt som ADB-systemet för statistiken förändrades i grunden. Det är inte klarlagt i vad mån dessa omläggningar har påverkat jämförbarheten eller tillförlitligheten.
- Från och med 1965 ersätter brottsbalken den tidigare gällande strafflagen. De brott som anmäldes under åren 1950–1964 har, i förekommande fall och så långt det varit möjligt, omrubricerats enligt den nya brottsbalkens terminologi.
- När polisväsendet förstatligades 1965 gjordes en genomgripande förändring av kriminalstatistiken. Diarieföringen gjordes enhetlig i polisdistrikten och ett nytt datoriserat system för statistikframställning infördes. Detta innebar bland annat att brottsredovisningen blev mer detaljerad, framför allt för förmögenhetsbrotten.

Kvalitetsstudier

Kvaliteten i brottskoder

För statistiken över anmälda brott, uppklarade brott samt misstänkta personer är uppgifter om brottskod avgörande för till vilken brottstyp man räknar brotten, besluten eller de registrerade misstänkarna. För att få en bättre förståelse för kvaliteten i registreringen av brottskoder har Brå genomfört en kvalitetsstudie, som publicerades i september 2012.

Resultatet visar att felkodningar framför allt påverkar fördelningen av brott inom de olika brottskategorierna. Det är sällan som anmälningarna skulle ha kodats till en helt annan kategori. Till exempel bedömdes studiens samtliga anmälningar som getts en brottskod för bedrägeri ha registrerats till rätt brottskategori. Däremot förekom felkodningar för vilken typ av bedrägeri det var frågan om, datorbedrägeri, bluffaktura, bedrägeri med hjälp av internet eller annat. Generellt förekom en överanvändning av koderna för ärenden utan egen brottskod, som *övrigt bedrägeri* eller *annan stöld*, vilket också innebär att brottstyper med egen brottskod var underanvända, t.ex. *bedrägeri med hjälp av internet*.

Ytterligare områden där det på grund av felkodningar finns anledning att iaktta försiktighet vid tolkningen av statistiken är variabler avseende *i nära relation/ej i nära relation*, *bekant/obekant*, *grovt/annat än grovt*, *försök/fullbordat* samt *inomhus/utomhus*. Det framgår av den ovan nämnda studien, men också i andra undersökningar som gjorts av Brå och SCB rörande användningen av brottskoder. För ytterligare information, se rapporten *Användningen av brottskoder, en kvalitetsstudie inom kriminalstatistiken*: www.bra.se.

Specialstudier om dödligt våld

För att kunna redovisa det faktiska antalet fall av dödligt våld gör Brå sedan 2002 specialstudier av underlaget till statistiken. Samtliga anmälda fall av fullbordade mord, dråp eller misshandel med dödlig utgång samt vållande till annans död (exklusive de som inträffar i trafiken eller på arbetsplatser) har studerats. Avsikten med studierna är bland annat att fastställa om misstanken om brott kvarstår efter polisens utredning (slutredovisad förundersökning). De anmälda fallen av vållande till annans död kontrolleras för att klargöra om det bland dessa gärningar finns brott som borde ha rubricerats som misshandel med dödlig utgång. Med dödligt våld avses fullbordade mord, dråp och misshandel med dödligt våld, som korrekt registrerats som sådana eller som felaktigt registrerats som vållande till annans död.

För mer information, se *Konstaterade fall av dödligt våld – Statistik för 2015*, som finns att ladda ner från www.bra.se.

Januari 2017

Brå ansvarar för den officiella kriminalstatistiken och har till uppgift att förse rättsväsendets myndigheter, brottsförebyggande aktörer och övriga användare med statistik av god kvalitet som underlag för verksamhetsuppföljning, beslutsfattande, utredningsverksamhet och forskning.

Utifrån insamlade uppgifter från rättsväsendets administrativa system, sammanställer och presenterar Brås enhet för rättsstatistik årligen cirka 1 100 tabeller på månads-, kvartals- och årsbasis inom områdena brott, personer lagförda för brott, kriminalvård och återfall i brott. Uppgifterna redovisas på såväl nationell som regional och lokal nivå.

Tabellerna publiceras på Brås webbplats, www.bra.se/statistik, tillsammans med tolkningsanvisningar, kommentarer och analyser.